

Βρυξέλλες, 17 Απριλίου 2019
(OR. en)

8638/19

Διοργανικός φάκελος:
2018/0128(NLE)

EDUC 211
CULT 73
JEUN 58
SOC 317

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ.: 7922/19

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 9229/18 + ADD 1

Θέμα: Πρόταση ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για μια ολοκληρωμένη προσέγγιση σχετικά με τη διδασκαλία και την εκμάθηση γλωσσών
– Έγκριση

Η Επιτροπή Παιδείας εξέτασε την ανωτέρω πρόταση σύστασης του Συμβουλίου με σκοπό την έγκρισή της κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου «Παιδεία, Νεολαία, Πολιτισμός και Αθλητισμός» στις 22-23 Μαΐου 2019. Το κείμενο συγκεντρώνει πλέον τη συμφωνία όλων των αντιπροσωπιών.

Καλείται, συνεπώς, η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων να διαβιβάσει το κείμενο στο Συμβούλιο προς έγκριση και εν συνεχεία προς δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα.

Πρόταση

ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για μια ολοκληρωμένη προσέγγιση σχετικά με τη διδασκαλία και την εκμάθηση γλωσσών

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 165 και 166,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στην ανακοίνωση με τίτλο «Ισχυροποίηση της ευρωπαϊκής ταυτότητας μέσω της εκπαίδευσης και του πολιτισμού»¹, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή περιγράφει το όραμα ενός Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης, όπου η υψηλής ποιότητας και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση, κατάρτιση και έρευνα δεν παρεμποδίζονται από σύνορα· όπου η παραμονή σε άλλο κράτος μέλος για σπουδές, μάθηση ή εργασία είναι κάτι συνηθισμένο· όπου η γνώση δύο γλωσσών πέραν της μητρικής είναι πολύ πιο διαδεδομένη· και όπου οι άνθρωποι έχουν έντονο το αίσθημα της ευρωπαϊκής τους ταυτότητας και είναι ευαισθητοποιημένοι όσον αφορά την κοινή πολιτιστική και γλωσσική κληρονομιά και την πολυμορφία της Ευρώπης.

¹ COM(2017) 673 final

- (2) Στην άτυπη συνεδρίαση εργασίας της συνόδου κορυφής του Γκέτεμποργκ για τη δίκαιη απασχόληση και την ανάπτυξη, οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων συζήτησαν τον ρόλο της εκπαίδευσης και του πολιτισμού για το μέλλον της Ευρώπης. Στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2017², καλούνται τα κράτη μέλη, το Συμβούλιο και η Επιτροπή να προωθήσουν τις εργασίες στον συγκεκριμένο τομέα, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.
- (3) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στα συμπεράσματά του που ενέκρινε στις 15 και 16 Μαρτίου 2002 στη Βαρκελώνη, ζήτησε να αναληφθεί περαιτέρω δράση στον τομέα της εκπαίδευσης «ώστε να βελτιωθεί η γνώση των βασικών δεξιοτήτων, ιδίως με τη διδασκαλία τουλάχιστον δύο ξένων γλωσσών από πολύ μικρή ηλικία».
- (4) Η ικανότητα γραμματισμού και η πολυγλωσσική ικανότητα περιλαμβάνονται στη σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με τις βασικές ικανότητες της διά βίου μάθησης³ μεταξύ των οκτώ βασικών ικανοτήτων.
- (5) Η πολυγλωσσική ικανότητα⁴ βρίσκεται στο επίκεντρο του οράματος ενός Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης. Λόγω της αυξημένης κινητικότητας για λόγους εκπαίδευσης, κατάρτισης και εργασίας στο εσωτερικό της Ένωσης, των αυξανόμενων μεταναστευτικών ροών από τρίτες χώρες προς την Ένωση καθώς και της συνολικής συνεργασίας σε παγκόσμια κλίμακα, τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης πρέπει να επανεξετάσουν τις προκλήσεις που εγείρονται στον τομέα της διδασκαλίας και της εκμάθησης γλωσσών καθώς και τις ευκαιρίες τις οποίες παρέχει η γλωσσική πολυμορφία της Ευρώπης.
- (6) Η ενίσχυση και η βελτίωση της εκμάθησης και της διδασκαλίας γλωσσών θα μπορούσαν να ισχυροποιήσουν την ευρωπαϊκή διάσταση στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Θα είναι δυνατό να προωθηθεί η ανάπτυξη μιας ευρωπαϊκής ταυτότητας σε όλη της την πολυμορφία, συμπληρώνοντας τις τοπικές, περιφερειακές και εθνικές ταυτότητες και παραδόσεις και συμβάλλοντας στην καλύτερη κατανόηση της Ένωσης και των κρατών μελών της. Η πολυγλωσσική ικανότητα παρέχει καλύτερη κατανόηση των άλλων πολιτισμών, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην ανάπτυξη της ιδιότητας του πολίτη και των δημοκρατικών ικανοτήτων.

² EUCO 19/1/17 REV 1

³ EE C 189, 4.6.2018, σ. 1.

⁴ Ενώ το Συμβούλιο της Ευρώπης χρησιμοποιεί τον όρο «plurilingualism» (γλωσσικός πλουραλισμός) για να αναφερθεί στην ικανότητα των ατόμων να χρησιμοποιούν πολλαπλές γλώσσες, στα επίσημα έγγραφα της Ευρωπαϊκής Ένωσης χρησιμοποιείται ο όρος «multilingualism» (πολυγλωσσία) για να περιγραφούν τόσο οι ικανότητες του ατόμου όσο και οι κοινωνικές καταστάσεις. Αυτό οφείλεται εν μέρει στη δυσκολία να υπάρξει διάκριση μεταξύ των όρων «plurilingual» και «multilingual» σε άλλες γλώσσες πλην της αγγλικής και της γαλλικής.

- (7) Το ήμισυ σχεδόν των Ευρωπαίων⁵ αναφέρουν ότι δεν είναι σε θέση να συνομιλήσουν σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα πλην της πρώτης τους γλώσσας⁶. Η έλλειψη πολυγλωσσικής ικανότητας αποτελεί πηγή δυσκολιών, διότι παρεμποδίζει τις ουσιαστικές ανταλλαγές μεταξύ των δημόσιων διοικήσεων και των ατόμων, ιδίως στις παραμεθόριες περιοχές⁷.
- (8) Μόνο τέσσερις στους δέκα εκπαιδευόμενους στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση αποκτούν επίπεδο «ανεξάρτητου χρήστη» στην πρώτη ξένη γλώσσα, στοιχείο που συνιστά ένδειξη της ικανότητας διεξαγωγής μιας απλής συνομιλίας. Μόνο το ένα τέταρτο των εκπαιδευομένων αποκτά αυτό το επίπεδο στη δεύτερη ξένη γλώσσα⁸. Σε μια συγκριτική ανάλυση των γλωσσών στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης διαπιστώνεται ότι τα περισσότερα κράτη μέλη βρίσκονται αντιμέτωπα με προκλήσεις όσον αφορά την εξασφάλιση κατάλληλων μαθησιακών αποτελεσμάτων στον τομέα των γλωσσών. Μολονότι υπάρχουν προκλήσεις σε όλους τους εκπαιδευτικούς τομείς, οι προκλήσεις αυτές είναι ιδιαίτερα σοβαρές στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, όπου δίνεται λιγότερη έμφαση στην εκμάθηση γλωσσών.
- (9) Η περιορισμένη πολυγλωσσική ικανότητα εξακολουθεί να αποτελεί ένα από τα κύρια εμπόδια για την αξιοποίηση των ευκαιριών τις οποίες προσφέρουν τα ευρωπαϊκά προγράμματα στον τομέα της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της νεολαίας. Αντιθέτως, η ενισχυμένη πολυγλωσσική ικανότητα θα επιτρέψει στους ενδιαφερόμενους να επωφεληθούν περισσότερο από τις ευκαιρίες τις οποίες προσφέρει η εσωτερική αγορά, όπως η ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, καθώς και να λαμβάνουν περισσότερο τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με τις ευκαιρίες που παρέχονται σε άλλες χώρες της ΕΕ.
- (10) Η πολυγλωσσική ικανότητα παρέχει ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για τα άτομα που αναζητούν εργασία, εάν αποτελεί μέρος ενός ευρύτερου συνόλου απαραίτητων δεξιοτήτων. Υπάρχει θετική συσχέτιση μεταξύ των δεξιοτήτων ξένων γλωσσών και των πιθανοτήτων εύρεσης θέσης απασχόλησης. Ωστόσο, τα αποτελέσματα της τελευταίας έρευνας για τη συνεχή επαγγελματική κατάρτιση (CVTS 2016) καταδεικνύουν ότι μόνο το 7,9 % των επιχειρήσεων (που παρέχουν κατάρτιση στους υπαλλήλους τους) αποστέλλουν τους εργαζομένους τους για την παρακολούθηση μαθημάτων γλωσσών (το ποσοστό αυτό κυμαίνεται από 22,1 % στη Σλοβακία έως 0,5 % στην Ιρλανδία).

⁵ Οι Ευρωπαίοι και οι γλώσσες τους – συνοπτική έκθεση ειδικού Ευρωβαρόμετρου 2012.

⁶ Πρώτη γλώσσα: γλωσσική (-ές) ποικιλία (-ες) που αποκτάται (-ούνται) και χρησιμοποιείται (-ούνται) στην προσχολική ηλικία (περίπου πριν από την ηλικία των δύο ή τριών ετών) κατά την οποία αποκτήθηκε για πρώτη φορά η ανθρώπινη γλωσσική ικανότητα. Ο όρος αυτός προτιμάται από τον όρο «μητρική γλώσσα», ο οποίος συχνά δεν είναι ο πλέον κατάλληλος, δεδομένου ότι η πρώτη γλώσσα δεν είναι απαραίτητα μόνο η μητρική.

⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής για την ώθηση της ανάπτυξης και της συνοχής σε παραμεθόριες περιφέρειες της ΕΕ, COM(2017) 534.

⁸ Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2012) – First European Survey on language competences, συνοπτική παρουσίαση.

- (11) Τα άτομα πρέπει να διαθέτουν το κατάλληλο σύνολο δεξιοτήτων και ικανοτήτων για να διατηρηθεί το σημερινό βιοτικό επίπεδο, να ενισχυθούν τα υψηλά ποσοστά απασχόλησης και να προαχθεί η κοινωνική συνοχή έναντι της αυριανής κοινωνίας και του κόσμου της εργασίας. Η απόκτηση καλύτερης πολυγλωσσικής ικανότητας θα μπορούσε να υποστηρίξει την αύξηση της κινητικότητας και της συνεργασίας στο εσωτερικό της Ένωσης. Πρόκειται εξάλλου για καίριας σημασίας ζήτημα από την άποψη της εξασφάλισης πλήρους ενσωμάτωσης των παιδιών, των σπουδαστών και των ενήλικων μεταναστών.
- (12) Πρέπει να διερευνηθούν νέοι τρόποι μάθησης για μια κοινωνία ολοένα και περισσότερο κινητή και ψηφιακή. Ειδικότερα οι ψηφιακές εξελίξεις επιτρέπουν την εκμάθηση και την εξάσκηση ολοένα και περισσότερων γλωσσών εκτός των σχολικών αιθουσών και των προγραμμάτων σπουδών. Οι υφιστάμενες διαδικασίες αξιολόγησης δεν αντικατοπτρίζουν πλήρως τις εξελίξεις αυτές.
- (13) Ως πρώτη αρχή στον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων αναφέρεται ότι κάθε άνθρωπος έχει δικαίωμα σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση, κατάρτιση και διά βίου μάθηση προκειμένου να διατηρήσει και να αποκτήσει δεξιότητες που θα του επιτρέψουν να συμμετέχει πλήρως στην κοινωνία και να διαχειριστεί με επιτυχία τις αλλαγές στην αγορά εργασίας. Η πολυγλωσσική ικανότητα αποτελεί μία από τις βασικές ικανότητες που θα μπορούσαν να προωθήσουν την απασχολησιμότητα, την προσωπική ολοκλήρωση, την ενεργό συμμετοχή του πολίτη στα κοινά, τη διαπολιτισμική κατανόηση και την κοινωνική ένταξη· ορίζεται δε ως «η κατάλληλη και αποτελεσματική ικανότητα χρήσης διαφορετικών γλωσσών με σκοπό την επικοινωνία».
- (14) Ποσοστό άνω του 50 % των κρατών μελών αναγνωρίζουν επίσημα εντός των συνόρων τους περιφερειακές ή μειονοτικές γλώσσες για νομικούς ή διοικητικούς σκοπούς, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών νοηματικών γλωσσών. Αρκετές από τις γλώσσες αυτές υπερβαίνουν τα εθνικά σύνορα. Οι επιπλέον γλώσσες που προέρχονται από τους πληθυσμούς μεταναστών ή προσφύγων συμπληρώνουν τη γλωσσική εικόνα στην Ευρώπη.
- (15) Τα σχολεία έχουν ολοένα και μεγαλύτερη επίγνωση της ανάγκης να λαμβάνεται μέριμνα ώστε όλα τα παιδιά, ανεξάρτητα από το υπόβαθρο και την πρώτη γλώσσα τους, να αποκτούν πολύ καλό επίπεδο γνώσης της γλώσσας του σχολείου, εάν χρειαστεί μέσω ειδικών μέτρων στήριξης. Με τον τρόπο αυτό, υποστηρίζονται η ισότητα και οι ίσες ευκαιρίες, ενώ μειώνεται παράλληλα ο κίνδυνος της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου.

- (16) Η γλωσσική ευαισθητοποίηση στα σχολεία θα μπορούσε να περιλαμβάνει την ευαισθητοποίηση σχετικά με τον γραμματισμό και την πολυγλωσσική ικανότητα όλων των μαθητών και την κατανόησή τους, συμπεριλαμβανομένων των ικανοτήτων σε γλώσσες οι οποίες δεν διδάσκονται στο σχολείο. Τα σχολεία μπορούν να προβούν σε διαχωρισμό μεταξύ των διαφορετικών επιπέδων πολυγλωσσικής ικανότητας που απαιτούνται, ανάλογα με το πλαίσιο και τον σκοπό, και τα οποία αντιστοιχούν στις ανάγκες, στις περιστάσεις, στις ικανότητες και στα ενδιαφέροντα κάθε εκπαιδευομένου.
- (17) Η έλλειψη διδασκόντων σε ορισμένους θεματικούς τομείς, μεταξύ των οποίων οι σύγχρονες ξένες γλώσσες, αναφέρεται ως πρόκληση σε ποσοστό άνω του 50 % των εκπαιδευτικών συστημάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ αρκετά κράτη μέλη έχουν εισαγάγει μεταρρυθμίσεις ή κίνητρα για να αντιμετωπίσουν τις ελλείψεις καθηγητών γλωσσών. Οι εν λόγω μεταρρυθμίσεις και τα κίνητρα θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν τη χορήγηση υποτροφιών για την προσέλκυση πτυχιούχων γλωσσών με άλλη επαγγελματική πείρα στον τομέα της διδασκαλίας ή μεταρρυθμισμένα προγράμματα κατάρτισης εκπαιδευτικών.
- (18) Οι πρωτοβουλίες για τη βελτίωση των βασικών ικανοτήτων στο πλαίσιο της σχολικής εκπαίδευσης, μεταξύ άλλων μέσω της καλύτερης σύνδεσης της εμπειρίας από την πραγματική ζωή με την πανεπιστημιακή μάθηση, της χρήσης ψηφιακών τεχνολογιών και της υποστήριξης της καινοτομίας στα σχολεία, έχουν ενισχύσει την εστίαση στα μαθησιακά αποτελέσματα. Έχουν υποστηρίξει επίσης την απόκτηση πολυγλωσσικής ικανότητας.
- (19) Η διδασκαλία μη γλωσσικού μαθήματος μέσω μιας ξένης γλώσσας, δηλαδή η διδασκαλία θεματικών αντικειμένων μέσω μιας ξένης γλώσσας, καθώς και τα ψηφιακά και διαδικτυακά εργαλεία για την εκμάθηση γλωσσών έχουν αποδειχθεί αποτελεσματικά για διάφορες κατηγορίες εκπαιδευομένων. Οι καθηγητές γλωσσών σε ολόκληρη την Ευρώπη θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τη δυνατότητα συνεχούς επαγγελματικής εξέλιξης, όσον αφορά τόσο την επικαιροποίηση των ψηφιακών ικανοτήτων τους όσο και την εκμάθηση βέλτιστων τρόπων υποστήριξης της διδακτικής πρακτικής τους με τη χρήση διαφόρων μεθοδολογιών και νέων τεχνολογιών. Μια απογραφή των ανοικτών εκπαιδευτικών πόρων θα μπορούσε να τους υποστηρίξει στο πλαίσιο αυτό, λαμβανομένων υπόψη των εργασιών του Συμβουλίου της Ευρώπης.

- (20) Έχουν αναληφθεί διάφορες πρωτοβουλίες στην Ευρώπη για την υποστήριξη του ορισμού και της ανάπτυξης πολυγλωσσικής ικανότητας. Το κοινό ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς για τις γλώσσες υποστηρίζει τη διδασκαλία και την εκμάθηση όλων των γλωσσών ως ένα διαφανές, συνεκτικό και ολοκληρωμένο μέσο αναφοράς για την αξιολόγηση και τη σύγκριση των επιπέδων ικανότητας. Προβαίνει σε διαχωρισμό μεταξύ του επιπέδου βασικού χρήστη, του επιπέδου ανεξάρτητου χρήστη και του επιπέδου αυτάρκη χρήστη, εκ των οποίων το τελευταίο επιτρέπει στον χρήστη να εργάζεται ή να σπουδάζει στη γλώσσα που έχει αξιολογηθεί. Το 2018, το μέσο αυτό συμπληρώθηκε με νέους περιγραφείς για τη διαμεσολάβηση, τις νοηματικές γλώσσες και άλλους τομείς και με ομαδοποιήσεις περιγραφέων για εκπαιδευόμενους νεαρής ηλικίας, με σκοπό να βελτιωθεί η δυνατότητα πρόσβασης του ευρύτερου κοινού στο πλαίσιο.
- (21) Το διαβατήριο γλωσσών Europass είναι ένα τυποποιημένο υπόδειγμα για την αυτοαξιολόγηση των γλωσσικών δεξιοτήτων, το οποίο χρησιμοποιεί το κοινό ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς για τις γλώσσες. Βοηθά τους πολίτες να κοινοποιούν τις γλωσσικές τους δεξιότητες κατά τη διάρκεια μιας περιόδου κινητικότητας, για εκπαιδευτικούς σκοπούς, απασχόληση ή κατάρτιση, ενώ παράλληλα βοηθά τους εργοδότες να κατανοήσουν τις γλωσσικές δεξιότητες του εργατικού δυναμικού.
- (22) Το Ευρωπαϊκό Σήμα Γλωσσών⁹ επιβραβεύει την αριστεία και την καινοτομία στον τομέα της διδασκαλίας γλωσσών σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες. Παρέχει στα σχολικά και άλλα ιδρύματα ένα κίνητρο ώστε να χρησιμοποιούν νέες μεθοδολογίες και στρατηγικές που αφορούν τοπικές, περιφερειακές, εθνικές ή ευρωπαϊκές προτεραιότητες. Έχει συμβάλει στην αύξηση της ευαισθητοποίησης όσον αφορά την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της διδασκαλίας και της εκμάθησης γλωσσών, καθώς και στην προώθηση της πολυγλωσσικής δυναμικής μεταξύ των εκπαιδευτικών τομέων.
- (23) Όλα τα κράτη μέλη έχουν αναγνωρίσει την ανάγκη να ενισχυθεί η πολυγλωσσία και να αναπτυχθεί η πολυγλωσσική ικανότητα στην Ένωση. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα επεξεργαστεί πρόταση για ένα νέο σύνολο ευρωπαϊκών κριτηρίων αναφοράς για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, μαζί με επιλογές για τη συλλογή δεδομένων, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει ένα ευρωπαϊκό σημείο αναφοράς για τις γλωσσικές ικανότητες, με σκοπό να παρέχεται ακριβέστερη εικόνα της πολυγλωσσικής ικανότητας στην Ένωση. Αυτά τα σημεία αναφοράς θα συζητηθούν και θα αποφασιστούν από το Συμβούλιο στο πλαίσιο της εκπόνησης του νέου στρατηγικού πλαισίου για την εκπαίδευση και την κατάρτιση μετά το 2020.

⁹ Το Ευρωπαϊκό Σήμα Γλωσσών απονέμεται σε εθνικό επίπεδο και υποστηρίζεται από το πρόγραμμα Erasmus+.

- (24) Αν και αναγνωρίζεται ότι η πολυγλωσσική ικανότητα αποκτάται καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής και ότι θα πρέπει, συνεπώς, να παρέχονται ευκαιρίες σε όλα τα στάδια της ζωής, η παρούσα σύσταση πραγματεύεται ειδικότερα την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση καθώς και, όπου είναι δυνατό, την προσχολική εκπαίδευση και αγωγή και την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.
- (25) Η παρούσα σύσταση σέβεται πλήρως τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

ΣΥΝΙΣΤΑ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ:

Σύμφωνα με την εθνική και την ευρωπαϊκή νομοθεσία, τους διαθέσιμους πόρους και τις εθνικές περιστάσεις και σε στενή συνεργασία με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη:

- (1) Να διερευνήσουν τρόπους που θα βοηθήσουν όλους τους νέους να αποκτήσουν πριν από το τέλος της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης –επιπλέον των γλωσσών της σχολικής φοίτησης– όπου αυτό είναι δυνατό, ένα επίπεδο ικανοτήτων σε τουλάχιστον μία άλλη ευρωπαϊκή γλώσσα που θα τους επιτρέπει να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τη γλώσσα για κοινωνικούς, μαθησιακούς και επαγγελματικούς σκοπούς, και να ενθαρρύνουν την απόκτηση μιας πρόσθετης (τρίτης) γλώσσας σε επίπεδο που να τους επιτρέπει να επικοινωνούν με κάποιο βαθμό ευχέρειας¹⁰.
- (2) Να εφαρμόσουν ολοκληρωμένες προσεγγίσεις για τη βελτίωση της διδασκαλίας και της εκμάθησης γλωσσών σε εθνικό, περιφερειακό, τοπικό ή σχολικό επίπεδο, κατά περίπτωση, κάνοντας χρήση όπου ενδείκνυται των παραδειγμάτων πολιτικής που παρατίθενται στο παράρτημα.
- (3) Να εξασφαλίσουν ότι καλύπτονται όλοι οι τομείς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ξεκινώντας σε όσο το δυνατόν πιο πρώιμο στάδιο, συμπεριλαμβανομένης της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

¹⁰ Η απόκτηση κλασικών γλωσσών, όπως τα αρχαία ελληνικά και τα λατινικά, μπορεί να αποτελεί μέρος του γλωσσικού ρεπερτορίου των εκπαιδευομένων.

- (4) Στο πλαίσιο των εν λόγω ολοκληρωμένων προσεγγίσεων, να υποστηρίζουν την ανάπτυξη της γλωσσικής ευαισθητοποίησης στα σχολεία και στα ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης:
- α) στηρίζοντας ενεργά και αναγνωρίζοντας την κινητικότητα των διδασκόντων και των εκπαιδευομένων, μεταξύ άλλων αξιοποιώντας τις ευκαιρίες που παρέχουν τα σχετικά προγράμματα χρηματοδότησης της Ένωσης·
 - β) ενισχύοντας την ικανότητα στις γλώσσες του σχολείου ως βάσης για την εξασφάλιση περαιτέρω μαθησιακών και εκπαιδευτικών επιδόσεων στο σχολείο για όλους τους εκπαιδευόμενους, και ιδίως για τους εκπαιδευόμενους που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών, προσφύγων ή από μειονεκτούντα περιβάλλοντα·
 - γ) παρέχοντας βοήθεια στους εκπαιδευόμενους ώστε να διεκδικούν τις ικανότητές τους στις γλώσσες της σχολικής εκπαίδευσης με την υποστήριξη των διδασκόντων στην αντιμετώπιση της χρήσης συγκεκριμένης γλώσσας στα αντίστοιχα θεματικά πεδία τους, συμπεριλαμβανομένης της αύξησης της ευαισθητοποίησης ως προς τα διάφορα γλωσσικά επίπεδα ύφους και το εξειδικευμένο λεξιλόγιο·
 - δ) προωθώντας τη συνέχεια στην εκμάθηση γλωσσών μεταξύ των διαφόρων σχολικών βαθμίδων·
 - ε) αναγνωρίζοντας την αξία της γλωσσικής πολυμορφίας των εκπαιδευομένων και χρησιμοποιώντας την ως πηγή μάθησης καθώς και τη συμμετοχή των γονέων, άλλων παρεχόντων φροντίδα και της ευρύτερης τοπικής κοινότητας στη γλωσσική εκπαίδευση·
- στ)εξετάζοντας τις δυνατότητες αξιολόγησης και επικύρωσης των γλωσσικών ικανοτήτων που δεν αποτελούν μέρος του προγράμματος σπουδών, αλλά προκύπτουν από την άτυπη μάθηση (π.χ. στην περίπτωση των μαθητών μεταναστών, προσφύγων ή δίγλωσσων ατόμων) ή την παρακολούθηση ενός τυπικού σχολικού συστήματος μιας άλλης χώρας όπου ο εκπαιδευόμενος έχει ζήσει προηγουμένως, για παράδειγμα με τη διεύρυνση του φάσματος των γλωσσών που μπορούν να προστεθούν στα προσόντα σχολικής εκπαίδευσης των εκπαιδευομένων·
- ζ) ενισχύοντας τη χρήση του κοινού ευρωπαϊκού πλαισίου αναφοράς για τις γλώσσες, ιδίως όσον αφορά τις ενδιαφέρουσες εξελίξεις στα προγράμματα διδασκαλίας των γλωσσών, τις δοκιμές και την αξιολόγηση·

- η) εξασφαλίζοντας τη στήριξη των σχολείων ώστε να καθορίσουν τη δική τους προσέγγιση στην εκμάθηση γλωσσών, με παράλληλη τήρηση της εθνικής νομοθεσίας και παροχή βοήθειας στα σχολεία ώστε να εκτιμήσουν και να χρησιμοποιήσουν τη γλωσσική πολυμορφία τους·
- θ) παρέχοντας ευκαιρίες στα σχολεία και στα κέντρα κατάρτισης για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής τους προοπτικής, για παράδειγμα μέσω της συνέχισης της εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Σήματος Γλωσσών, της ανάπτυξης σχολικών σημάτων με ιδιαίτερη ευρωπαϊκή προοπτική και της διοργάνωσης εθνικών εκδηλώσεων γύρω από τη γλωσσική πολυμορφία.
- (5) Να υποστηρίξουν τους διδάσκοντες, τους εκπαιδευτές, τους επιθεωρητές και τους διευθυντές σχολείων για την ανάπτυξη γλωσσικής ευαισθητοποίησης με τους εξής τρόπους:
- α) επενδύοντας, κατά περίπτωση, στην αρχική και τη συνεχή εκπαίδευση των καθηγητών γλωσσών με σκοπό την ενίσχυση των ικανοτήτων τους και την προσέλκυση και διατήρηση προσωπικού προκειμένου να διατηρηθεί μια ευρεία προσφορά γλωσσών στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση·
- β) ενισχύοντας την εθελοντική συνεργασία μεταξύ των ιδρυμάτων που είναι αρμόδια για την αρχική και τη συνεχή εκπαίδευση των καθηγητών γλωσσών·
- γ) συμπεριλαμβάνοντας την προετοιμασία για τη γλωσσική πολυμορφία εντός της αίθουσας διδασκαλίας στο πλαίσιο της αρχικής εκπαίδευσης και της συνεχούς επαγγελματικής εξέλιξης των διδασκόντων και των διευθυντών σχολείων·
- δ) προωθώντας περιόδους σπουδών στο εξωτερικό για όλους τους σπουδαστές που προσανατολίζονται τους την απόκτηση προσόντων για τη διδασκαλία και ενθαρρύνοντας παράλληλα την κινητικότητα για όλους τους διδάσκοντες, τους εκπαιδευτές, τους επιθεωρητές και τους διευθυντές σχολείων·
- ε) προωθώντας την ένταξη και την αναγνώριση της μαθησιακής κινητικότητας στην εκπαίδευση των καθηγητών γλωσσών, ώστε οι καθηγητές γλωσσών που έχουν αποφοιτήσει πρόσφατα να έχουν πραγματοποιήσει κατά προτίμηση ένα εξάμηνο μαθησιακής ή διδακτικής εμπειρίας στο εξωτερικό, ιδίως μέσω του προγράμματος Erasmus+·

στ)προωθώντας τη χρήση του «eTwinning»¹¹ (ηλεκτρονική αδελφοποίηση) και άλλων μορφών εικονικής συνεργασίας καθώς και τη δημιουργία δικτύων με φυσική παρουσία για τον εμπλουτισμό των μαθησιακών εμπειριών στα σχολεία και την ανάπτυξη της πολυγλωσσικής ικανότητας των διδασκόντων και των μαθητών·

ζ) προωθώντας τη συνεργατική διδασκαλία μεταξύ καθηγητών γλωσσών και διδασκόντων άλλων γνωστικών αντικειμένων.

- (6) Να ενθαρρύνουν την έρευνα και τη χρήση καινοτόμων, χωρίς αποκλεισμούς και πολυγλωσσικών παιδαγωγικών μεθόδων, περιλαμβανομένης, για παράδειγμα, της χρήσης ψηφιακών εργαλείων, της διακατανόησης και των τρόπων διδασκαλίας μαθημάτων σε μια ξένη γλώσσα (διδασκαλία μη γλωσσικού μαθήματος μέσω μιας ξένης γλώσσας – CLIL) και καινοτόμου αρχικής εκπαίδευσης των διδασκόντων.
- (7) Να εξασφαλίσουν την παρακολούθηση των γλωσσικών ικανοτήτων που αποκτώνται στις διάφορες βαθμίδες της εκπαίδευσης και κατάρτισης, συμπληρώνοντας με τον τρόπο αυτό τις υφιστάμενες πληροφορίες σχετικά με την παροχή της εκμάθησης γλωσσών.
- (8) Να υποβάλουν, μέσω των υφιστάμενων πλαισίων και εργαλείων, εκθέσεις σχετικά με την πείρα που αποκομίζεται και την πρόοδο που σημειώνεται όσον αφορά την προώθηση της εκμάθησης γλωσσών.

ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ:

- (9) Να υποστηρίξει την παρακολούθηση της παρούσας σύστασης, με τη διευκόλυνση της αμοιβαίας μάθησης μεταξύ των κρατών μελών και της ανάπτυξης πολυγλωσσικών εργαλείων και πόρων, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, όπως:
 - α) κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τον τρόπο σύνδεσης της γλωσσικής διδασκαλίας και αξιολόγησης με το κοινό ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς για τις γλωσσικές ικανότητες¹².
 - β) τεκμηριωμένου υλικού καθοδήγησης σχετικά με τις νέες μορφές μάθησης και υποστηρικτικών προσεγγίσεων και για τις γλώσσες που δεν αποτελούν μέρος του προγράμματος σπουδών·

¹¹ Το eTwinning είναι μια κοινότητα εκπαιδευτικών από σχολικά ιδρύματα προσχολικής έως ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, η οποία φιλοξενείται σε μια ασφαλή διαδικτυακή πλατφόρμα.

¹² Βάσει της πείρας και της εμπειρογνωσίας που έχει αναπτυχθεί τόσο από το Συμβούλιο της Ευρώπης, όσον αφορά τη δημιουργία και την επικαιροποίηση του πλαισίου, όσο και από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Σύγχρονων Γλωσσών και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όσον αφορά την πρακτική εφαρμογή των εν λόγω εργασιών στην κατάρτιση των διδασκόντων μέσω συγχρηματοδοτούμενων έργων:

γ) ψηφιακών εργαλείων για την εκμάθηση γλωσσών και την επαγγελματική εξέλιξη του εκπαιδευτικού προσωπικού στον τομέα της εκμάθησης γλωσσών, όπως ανοικτά μαζικά διαδικτυακά μαθήματα, εργαλεία αυτοαξιολόγησης¹³, δίκτυα, μεταξύ των οποίων το eTwinning και η Ακαδημία Εκπαιδευτικών της Πύλης Σχολικής Εκπαίδευσης (School Education Gateway's Teacher Academy).

δ) μεθοδολογιών και εργαλείων που υποστηρίζουν την παρακολούθηση της πολυγλωσσικής ικανότητας στην Ένωση.

- (10) Να ενισχύσει την κινητικότητα των μαθητών σχολείων και των εκπαιδευομένων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και διδασκόντων, εκπαιδευτών, επιθεωρητών και διευθυντών σχολείων στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+, καθώς και να υποστηρίξει συνολικά τη χρήση της χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως τα προγράμματα Erasmus+ και «Ορίζων 2020», το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (AMIF) ή τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία, όπου κρίνεται σκόπιμο για την εφαρμογή της παρούσας σύστασης και του παραρτήματός της, με την επιφύλαξη των διαπραγματεύσεων σχετικά με το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.
- (11) Να ενισχύσει τη συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης καθώς και με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Σύγχρονων Γλωσσών στον τομέα της εκμάθησης γλωσσών, με σκοπό την ενίσχυση καινοτόμων μεθόδων διδασκαλίας και εκμάθησης γλωσσών και την αύξηση της ευαισθητοποίησης όσον αφορά τον καίριο ρόλο που διαδραματίζει η εκμάθηση γλωσσών στις σύγχρονες κοινωνίες.
- (12) Να υποβάλει εκθέσεις σχετικά με τη συνέχεια που δίνεται στην εφαρμογή της σύστασης, πρωτίστως μέσω των υφιστάμενων πλαισίων και εργαλείων.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

¹³ Επί του παρόντος, το Europass προσφέρει ένα εργαλείο αυτοαξιολόγησης για τη γλωσσική ικανότητα, του οποίου η λειτουργία και η αποτελεσματικότητα θα επανεξεταστούν στο πλαίσιο της εφαρμογής της νέας απόφασης για το Europass.

**Γλωσσική ευαισθητοποίηση στα σχολεία –
ανάπτυξη ολοκληρωμένων προσεγγίσεων για την εκμάθηση γλωσσών**

Η υιοθέτηση ολοκληρωμένων γλωσσικών προσεγγίσεων θα μπορούσε να υποστηρίξει την εφαρμογή της σύστασης σχετικά με την εκμάθηση γλωσσών. Στο παρόν παράρτημα παρουσιάζεται μια σειρά παιδαγωγικών αρχών και ορθών πρακτικών, οι οποίες έχουν ως κοινό χαρακτηριστικό τον στόχο της αύξησης της γενικής γλωσσικής ευαισθητοποίησης στα σχολεία, με απώτερο σκοπό τη βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων στον τομέα των γλωσσών.

Η διδασκαλία της γλώσσας αποτελεί σημαντική συνιστώσα σε όλους τους γνωστικούς τομείς στους οποίους εξετάζονται οι διάφοροι τρόποι χρήσης της γλώσσας στην αίθουσα διδασκαλίας και ο καίριος ρόλος τον οποίο διαδραματίζει η γλώσσα στην εκμάθηση και την κατανόηση του γνωστικού περιεχομένου. Η καλή γνώση μιας ακαδημαϊκής γλώσσας συμβαδίζει με την ανάπτυξη της γνώσης και της κατανόησης του αντίστοιχου γνωστικού αντικειμένου.

Η γλωσσική ευαισθητοποίηση στα σχολεία και στα κέντρα κατάρτισης θα μπορούσε να συμβάλει στο να γίνει κατανοητό ότι η εκμάθηση γλωσσών συνιστά μια δυναμική διαδικασία και μια αλληλουχία, δεδομένου ότι η κατάρκτηση της πρώτης γλώσσας καθώς και των διαφορετικών επιπέδων και μορφών εκφραστικού ύφους της, είναι συνεχής και άρρηκτα συνδεδεμένη με την εκμάθηση άλλων γλωσσών, σε διαφορετικά επίπεδα επάρκειας τα οποία αντιστοιχούν στις ιδιαίτερες περιστάσεις, ανάγκες και ενδιαφέροντα κάθε εκπαιδευόμενου.

Η γλωσσική ευαισθητοποίηση στα σχολεία και στα ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης θα μπορούσε να υποστηρίξει τον προβληματισμό σχετικά με τη γλωσσική διάσταση σε όλα τα επίπεδα της σχολικής οργάνωσης, διδασκαλίας και πρακτικής: στην ανάπτυξη του γραμματισμού, στην εκμάθηση ξένων γλωσσών, στη διδασκαλία γνωστικών αντικειμένων, για την αναγνώριση άλλων γλωσσών που ομιλούν οι μαθητές, στην επικοινωνία με τους γονείς και με το ευρύτερο σχολικό περιβάλλον κλπ.

Η στενή συνεργασία μεταξύ των διαφόρων μελών της σχολικής κοινότητας, και κατά προτίμηση στο πλαίσιο της έννοιας του σχολείου ως μαθησιακού οργανισμού ή στο πλαίσιο μιας προσέγγισης που καλύπτει ολόκληρο το σχολείο, μπορεί να προαγάγει μια τέτοια αντίληψη της γλωσσικής ευαισθητοποίησης.

Για να υποστηριχθεί η γλωσσική ευαισθητοποίηση στα σχολεία και στα ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, έχουν προσδιοριστεί τα ακόλουθα παραδείγματα ορθής πρακτικής:

1. Πολυγλωσσία στα σχολεία και στα ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης

- Η θετική στάση απέναντι στη γλωσσική πολυμορφία μπορεί να δημιουργήσει ένα φιλικό προς τις γλώσσες περιβάλλον όπου η εκμάθηση και η χρήση πολλαπλών γλωσσών γίνεται αντιληπτή ως πλούτος και πόρος. Η ευαισθητοποίηση όσον αφορά τη σημασία της εκμάθησης γλωσσών καθώς και των εκπαιδευτικών, γνωστικών, κοινωνικών, διαπολιτισμικών, επαγγελματικών και οικονομικών οφελών από την ευρύτερη χρήση των γλωσσών, μπορεί να αυξηθεί και να ενθαρρυνθεί.
- Η ανάπτυξη της γλωσσικής ικανότητας και της γλωσσικής ευαισθητοποίησης μπορεί να ενσωματωθεί οριζόντια στα προγράμματα σπουδών. Η ενσωμάτωση των γλωσσών και άλλων γνωστικών αντικειμένων μπορεί να καταστήσει εφικτή την παροχή πιο ουσιαστικής μάθησης, η οποία είναι προσανατολισμένη σε καταστάσεις της πραγματικής ζωής.
- Τα κίνητρα των εκπαιδευομένων για την παρακολούθηση γλωσσικών σπουδών μπορούν να ενισχυθούν μέσω της σύνδεσης του περιεχομένου της εκπαίδευσης με τη δική τους ζωή και τα δικά τους ενδιαφέροντα, λαμβάνοντας υπόψη την άτυπη μάθηση και ενθαρρύνοντας τις συνέργειες με δραστηριότητες εκτός του προγράμματος σπουδών. Οι δεσμοί μεταξύ της καθημερινής πρακτικής για τη γλώσσα και των σχολείων ή των ιδρυμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης μπορούν να ενισχυθούν μέσω της αναγνώρισης της προηγούμενης εκμάθησης γλωσσών και της παροχής της δυνατότητας να προστίθενται πολυγλωσσικές ικανότητες που προκύπτουν από την άτυπη μάθηση (π.χ. στην περίπτωση μαθητών από οικογένειες μεταναστών, προσφύγων ή με δίγλωσσο υπόβαθρο) ή από τη συμμετοχή σε τυπικό σχολικό σύστημα άλλης χώρας όπου ο εκπαιδευόμενος έχει ζήσει προηγουμένως, έως τα σχολικά απολυτήρια.
- Ολόκληρο το γλωσσικό ρεπερτόριο του εκπαιδευόμενου μπορεί να εκτιμηθεί και να υποστηριχθεί στο σχολείο, αλλά και να αξιοποιηθεί επίσης ως παιδαγωγικός πόρος για την περαιτέρω μάθηση όλων των εκπαιδευομένων. Οι μαθητές μπορούν να αλληλοβοηθούνται στο πλαίσιο της μάθησης, να επεξηγούν στους άλλους τη μία ή τις περισσότερες γλώσσες που γνωρίζουν και να προβαίνουν σε σύγκριση των γλωσσών.
- Τα σχολεία θα μπορούσαν να παρέχουν ευρύ φάσμα γλωσσών, πέραν των κύριων παγκόσμιων γλωσσών επικοινωνίας. Ο βαθμός αφομοίωσης μπορεί να είναι διαφορετικός, ανάλογα με το αν μια χώρα διαθέτει δύο ή περισσότερες επίσημες γλώσσες ή ανάλογα με το αν έχει εκδηλωθεί το ενδιαφέρον για την προώθηση της εκμάθησης της γλώσσας μιας γειτονικής χώρας.

- Η ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ βρεφονηπιακών σταθμών και σχολείων σε παραμεθόριες περιφέρειες που θα ενθαρρύνουν τα παιδιά να μαθαίνουν τη γλώσσα των γειτόνων τους από μικρή ηλικία και θα μειώνουν τους γλωσσικούς φραγμούς σε διασυνοριακές περιφέρειες.
- Η περαιτέρω ενθάρρυνση των σχολείων και των ιδρυμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης να αξιοποιήσουν την Ευρωπαϊκή Ημέρα των Γλωσσών και το Ευρωπαϊκό Σήμα Γλωσσών για την προώθηση της εκμάθησης γλωσσών και της γλωσσικής πολυμορφίας. Η προαγωγή των σχολικών σημάτων με ιδιαίτερη ευρωπαϊκή διάσταση ώστε να προωθηθεί μια ευρωπαϊκή προοπτική για τα σχολεία και τα κέντρα κατάρτισης.

2. Αποδοτική και καινοτόμος διδασκαλία για την καλύτερη εκμάθηση γλωσσών

- Οι δυνατότητες των ψηφιακών εργαλείων θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν πλήρως για την ενίσχυση της εκμάθησης, της διδασκαλίας και της αξιολόγησης γλωσσών. Η τεχνολογία μπορεί να υποστηρίξει μαζικά τη διεύρυνση της προσφοράς γλωσσών, να παράσχει ευκαιρίες για την έκθεση σε διάφορες γλώσσες και να αποβεί εξαιρετικά χρήσιμη για την υποστήριξη των γλωσσών που δεν διδάσκονται στα σχολεία. Σε αυτό το πλαίσιο, βασικό στοιχείο μπορεί να αποτελέσει η ανάπτυξη κριτικής σκέψης και δεξιοτήτων χρήσης των μέσων επικοινωνίας καθώς και η κατάλληλη και ασφαλής χρήση της τεχνολογίας.
- Η εικονική συνεργασία μεταξύ σχολείων μέσω του eTwinning και άλλων μορφών εικονικής συνεργασίας μπορεί να παράσχει στους νέους τη δυνατότητα να βελτιώσουν την εκμάθηση γλωσσών, να συνεργαστούν με ομότιμους άλλων χωρών και να προετοιμαστούν στο πλαίσιο της κινητικότητας για λόγους σπουδών, κατάρτισης ή εθελοντισμού στο εξωτερικό.
- Η κινητικότητα των μαθητών, μεταξύ άλλων μέσω του προγράμματος Erasmus+, θα μπορούσε να αποτελέσει τακτικό μέρος της μαθησιακής διαδικασίας. Το στοιχείο αυτό θα πρέπει επίσης να επεκταθεί στην εικονική και ευρύτερη κινητικότητα του προσωπικού.
- Οι διδάσκοντες, οι εκπαιδευτές και οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να χρησιμοποιούν συνδυασμό διαγνωστικής, διαμορφωτικής και συνολικής αξιολόγησης για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της γλωσσικής ανάπτυξης· χρησιμοποιούνται εξατομικευμένα χαρτοφυλάκια γλωσσομάθειας για την παρακολούθηση της προόδου, για παράδειγμα μέσω του ευρωπαϊκού χαρτοφυλακίου γλωσσομάθειας ή του διαβατηρίου γλωσσών Europass.

3. Υποστήριξη των διδασκόντων και των εκπαιδευτών

- Οι καθηγητές σύγχρονων γλωσσών θα μπορούσαν να ενθαρρυνθούν ώστε να συμμετέχουν σε προγράμματα ανταλλαγής με χώρες στις οποίες ομιλείται η γλώσσα-στόχος τους, στο πλαίσιο της αρχικής τους εκπαίδευσης ή/και της περαιτέρω επαγγελματικής τους εξέλιξης. Κάθε νέος πτυχιούχος καθηγητής γλωσσών θα μπορούσε κατά προτίμηση να έχει ολοκληρώσει τουλάχιστον ένα εξάμηνο εκμάθησης ή διδασκαλίας στο εξωτερικό.
- Οι διδάσκοντες και οι εκπαιδευτές άλλων θεματικών αντικειμένων πέραν των σύγχρονων γλωσσών θα μπορούσαν να αποκτούν γλωσσική ευαισθητοποίηση και γνώσεις σχετικά με τη διδακτική γλωσσών καθώς και να υιοθετούν στρατηγικές για την υποστήριξη των εκπαιδευομένων.
- Οι βοηθοί καθηγητές γλωσσών (language assistants) θα μπορούσαν να συμβάλουν στη διδασκαλία γλωσσών, μέσω της αξιοποίησης των ευκαιριών που παρέχονται από τα προγράμματα ανταλλαγής μεταξύ των κρατών μελών.
- Οι ευκαιρίες συνεχούς επαγγελματικής εξέλιξης μπορούν να καταστούν προσβάσιμες στους διδάσκοντες (μέσω δικτύων, κοινοτήτων πρακτικής εξάσκησης, μαζικών διαδικτυακών μαθημάτων γλωσσών, κέντρων εμπειρογνωσίας, συνεργατικής διαδικτυακής μάθησης, συνεργατικής ερευνητικής δράσης κλπ.), ώστε να παραμένουν ενήμεροι για τις τελευταίες παιδαγωγικές καινοτομίες και να αναβαθμίζουν τις δεξιότητές τους.

4. Συνεργασίες και συνδέσεις στο ευρύτερο σχολικό περιβάλλον για την υποστήριξη της εκμάθησης γλωσσών

- Τα σχολεία και τα ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης θα μπορούσαν να συνεργαστούν με τους γονείς όσον αφορά τους τρόπους στήριξης της εκμάθησης γλωσσών από τα παιδιά τους, ιδίως όταν τα παιδιά μεγαλώνουν με περισσότερες από μία γλώσσες ή χρησιμοποιούν στο σπίτι διαφορετική γλώσσα από τη γλώσσα του σχολείου.
- Τα σχολεία και τα ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης μπορούν να αναπτύξουν συνεργασίες με κέντρα γλωσσών/εργαστήρια γλωσσών, δημόσιες βιβλιοθήκες, πολιτιστικά κέντρα ή άλλες πολιτιστικές ενώσεις, πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα, ώστε να δημιουργήσουν περιβάλλοντα που εξυπηρετούν περισσότερο τη μάθηση, να αυξήσουν τον βαθμό αφομοίωσης γλωσσών καθώς και να επιφέρουν βελτιώσεις και καινοτομίες στη διδακτική πρακτική.

- Τα σχολεία, τα ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και οι δήμοι μπορούν να συγκεντρώσουν πόρους για τη δημιουργία κέντρων γλωσσών με μεγαλύτερη προσφορά γλωσσών, με σκοπό τη διατήρηση λιγότερο ομιλούμενων γλωσσών ή/και γλωσσών που δεν διδάσκονται στο σχολείο.
- Η συνεργασία με εργοδότες μιας περιοχής ή και πέραν αυτής μπορεί να συμβάλει στη βαθύτερη κατανόηση της σημασίας της πολυγλωσσικής ικανότητας στην επαγγελματική ζωή, ενώ μπορεί επίσης να συνδράμει στην εξασφάλιση της αποτελεσματικής στήριξης της απασχολησιμότητας χάρη στην ουσιαστική πολυγλωσσική ικανότητα που αποκτάται.
- Θα μπορούσαν να ενθαρρυνθούν οι διασυνοριακές συνεργασίες μεταξύ των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης σε παραμεθόριες περιοχές. Θα μπορούσε να διευκολυνθεί η κινητικότητα των σπουδαστών, των διδασκόντων, των εκπαιδευτών και του διοικητικού προσωπικού καθώς και των υποψήφιων διδασκόντων και των ερευνητών, με την παροχή πληροφοριών και μαθημάτων στις γλώσσες που ομιλούνται στη γειτονική χώρα. Η προώθηση της πολυγλωσσίας στο πλαίσιο των εν λόγω διασυνοριακών συνεργασιών μπορεί να προετοιμάσει τους αποφοίτους για την είσοδό τους στην αγορά εργασίας και στις δύο πλευρές των συνόρων.
- Η προώθηση της συνεργασίας μεταξύ παιδαγωγικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.
